Το ξεκίνημα της πρωθυπουργίας του Κώστα Σημίτη (18 Ιανουαρίου 1996) βρήκε την Ελλάδα να ζει το θερμό επεισόδιο στα Ίμια (31 Ιανουαρίου). Ξεπεράστηκε τραυματικά και έφερε στην επιφάνεια νέες τουρκικές διεκδικήσεις στο Αιγαίο: Τις «γκρίζες ζώνες». Το τέλος Μαΐου του 1996 βρήκε τα δυο μεγάλα κόμματα, το ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, να συνταράσσονται από εσωκομματικές διενέξεις.

Ξημερώματα, 23 Ιουνίου, λίγα εικοσιτετράωρα πριν από ένα κρίσιμο συνέδριο του κινήματος, σε ηλικία 77 χρόνων, πέθανε ο ιδρυτής και αρχηγός του ΠΑΣΟΚ και πρώην πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου. Είχε παραιτηθεί από πρωθυπουργός αλλά παρέμενε πρόεδρος. Στο συνέδριο, μπήκε το δίλημμα, αν το κόμμα (κατά τα πρότυπα του Σοσιαλδημοκρατικού της Γερμανίας) θα είχε άλλον πρωθυπουργό και άλλον πρόεδρο (θέση για την οποία προαλειφόταν ο Άκης Τσοχατζόπουλος) ή ένα πρόσωπο θα κατείχε και τα δυο αξιώματα. Ο Κώστας Σημίτης ζήτησε «καθαρές λύσεις» κι αναδείχτηκε και πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ.

Πήρε τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 1996 (41,5%), έχοντας σύνθημα ότι θα «οδηγήσει την Ελλάδα στο 2000». Η νέα ήττα της ΝΔ (38,1%) έφερε στην επιφάνεια την εσωκομματική διαμάχη. Το συνέδριο του Μαρτίου 1997 ανέδειξε αρχηγό του κόμματος τον ανιψιό και συνονόματο του ιδρυτή του, Κώστα Καραμανλή, με το 70% των ψήφων. Οι κατοπινές διαγραφές στο κόμμα έκαναν να γεννηθούν οι Φιλελεύθεροι του Στέφανου Μάνου: 1,8% στις ευρωεκλογές του 1999 για το Ευρωκοινοβούλιο, όταν η ΝΔ ήρθε πρώτο κόμμα.

Η πρώτη θητεία του Κωστή Στεφανόπουλου στην προεδρία της Δημοκρατίας έληξε τον Φεβρουάριο του 2000. Στις 8 του μήνα, με την πρώτη ψηφοφορία και με ψήφους 269 επί 298 παρόντων βουλευτών, επανεκλέχτηκε για δεύτερη συνεχή θητεία. Ήταν η πρώτη φορά που εκλεγόταν πρόεδρος με τέτοια πλειοψηφία, η πρώτη φορά που εκλέχτηκε από την πρώτη ψηφοφορία αλλά και η πρώτη φορά που πρόεδρος επανεκλέχθηκε όντας εν ενεργεία. Δυο μήνες αργότερα, ο Κώστας Σημίτης προχώρησε στην προκήρυξη πρόωρων εκλογών.

Διενεργήθηκαν στις 9 Απριλίου 2000 κι εξελίχθηκαν σε θρίλερ. ΠΑΣΟΚ: 43,8%. ΝΔ: 42,7%. Ο Κώστας Σημίτης πήρε τις εκλογές με διαφορά λίγο μεγαλύτερη της μιας μονάδας από

τον Κώστα Καραμανλή. Ήταν η πρώτη φορά που ένα κόμμα κέρδισε τρίτη συνεχή εκλογική μάχη και μάλιστα αυξάνοντας τη δύναμή του.

Από τη μεριά της ΝΔ, επιστρατεύτηκαν τα μεγάλα μέσα: Επί τέσσερα χρόνια, η κυβέρνηση καταγγελλόταν για το «σκάνδαλο του χρηματιστηρίου». Και, στην αρχή ως καλαμπούρι, στη συνέχεια ως επιχείρημα, προβλήθηκε η άποψη ότι, μόνο αν εκλεγόταν ο «βάζελος Καραμανλής», θα έπαιρνε πρωτάθλημα ο Παναθηναϊκός.

Στις 7 Ιανουαρίου 2004, ο Κώστας Σημίτης ενημέρωσε τον πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι προκηρύσσει εκλογές για τις 7 Μαρτίου και τον ελληνικό λαό ότι, την επομένη των εκλογών, θα παραδώσει σε νέο πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος έμελλε να εκλεγεί από την βάση του κόμματος. Ήταν ο Γιώργος Παπανδρέου. Στις 8 Φεβρουαρίου, εκλέχτηκε πρόεδρος με 1.017.085 ψήφους, σε μια πρωτόγνωρη για τα ελληνικά δεδομένα ανοιχτή διαδικασία.

Τις εκλογές όμως, τις πήρε η ΝΔ με το 45,37% των ψήφων και 165 βουλευτές. Τα άλλα κόμματα έλαβαν: ΠΑΣΟΚ 40,55% (117 βουλευτές), ΚΚΕ 5,89% (12), Συνασπισμός 3,26% (6). Εκτός Βουλής έμειναν ΔΗΚΚΙ (1,79%) και ΛΑΟΣ (2,19%).

Ο Παναθηναϊκός πήρε το πρωτάθλημα το 2004. Δεν το ξαναπήρε. Όμως, η Νέα Δημοκρατία του Κώστα Καραμανλή, έστω και οριακά, ξαναπήρε τις εκλογές. Έγιναν στις 16 Σεπτεμβρίου 2007, λίγες μόνο ημέρες μετά την κατάσβεση των πυρκαγιών που αφάνισαν Πελοπόννησο, Χαλκιδική και Εύβοια:

Η ΝΔ έπεσε στο 41,84% και απέκτησε ισχνή αυτοδυναμία 152 βουλευτών, ενώ το ΠΑΣΟΚ καταποντίστηκε στο 38,10% (αρνητικό ρεκόρ μετά το 1981) και εξέλεξε 102 βουλευτές. Το ΚΚΕ σκαρφάλωσε στο 8,15% (22 βουλευτές, από 11 στην προηγούμενη Βουλή), ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ, με 5,05%, υπερδιπλασίασε τη δύναμή του (14, έναντι 6 στις προηγούμενες). Στη Βουλή μπήκε και ο ΛΑΟΣ με 3,79% και δέκα βουλευτές.

Το σοκ της ήττας οδήγησε σε έντονη εσωκομματική αντιπαράθεση στο ΠΑΣΟΚ, με τον Ευάγγελο Βενιζέλο να αμφισβητεί την προεδρία του Γ. Παπανδρέου. Σε μια πρωτόγνωρη εκλογική διαδικασία, στις 11 Νοεμβρίου, 738.078 μέλη και φίλοι του ΠΑΣΟΚ ψήφισαν για την ανάδειξη νέου προέδρου του κινήματος. Επανεκλέχτηκε ο Γιώργος Παπανδρέου με 55,57% (407.407 ψήφοι), έναντι 38,5% (282.230 ψήφοι) που έλαβε ο Βαγγέλης Βενιζέλος και

5,76% (42.256 ψήφοι) που πήρε ο Κ. Σκανδαλίδης.

Στις 12 Ιουνίου του 2008, ο Γ. Παπανδρέου έθεσε εκτός κοινοβουλευτικής ομάδας τον πρώην πρωθυπουργό, Κώστα Σημίτη. Αιτία η διαφωνία Σημίτη με το αίτημα να διεξαχθεί δημοψήφισμα για την συνθήκη της Λισσαβόνας, η οποία είχε ήδη εγκριθεί από τη Βουλή και με την ψήφο του ΠΑΣΟΚ. Και, στις 19 του μήνα, ο άλλοτε «στρατηγός» του ΠΑΣΟΚ, Θόδωρος Τσουκάτος, παραδέχτηκε ότι το 1999 αποδέχτηκε πρόταση του πρώην γενικού διευθυντή της Siemens, Μιχάλη Χριστοφοράκου, για εισφορά ενός εκατομμυρίου μάρκων (περίπου 420.000 ευρώ), τα οποία όπως είπε προώθησε στα ταμεία του κόμματος.

Οι εσωκομματικές αναταράξεις δεν έλειψαν και από την κυβέρνηση. Ο βουλευτής, Κώστας Κουκοδήμος, βγήκε και ξαναμπήκε στη ΝΔ, ενώ, στις 12 Σεπτεμβρίου 2008 και κάτω από το βάρος της γενικής κατακραυγής για τις οικογενειακές του επιχειρήσεις και τον τρόπο ζωής του και μόλις πέντε ημέρες μετά από την απροκάλυπτη κάλυψη που του παρείχε ο πρωθυπουργός στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, ο Γιώργος Βουλγαράκης αναγκάστηκε να παραιτηθεί από υπουργός Ναυτιλίας. Και, στις 20 του μήνα, ο σύμβουλος του πρωθυπουργού και πρώην υπουργός, Γιάννης Κεφαλογιάννης, καταδικάστηκε σε φυλάκιση 12 μηνών με αναστολή για απόπειρα υπόθαλψης εγκληματία. Την επομένη, κυβερνητική ανακοίνωση πληροφόρησε ότι ο Κεφαλογιάννης παύτηκε από σύμβουλος.

Στις 23 Οκτωβρίου και κάτω από το βάρος των καταγγελιών για το σκάνδαλο της μονής Βατοπεδίου, ο υπουργός Επικρατείας, Θόδωρος Ρουσόπουλος, υπέβαλε την παραίτησή του, ενώ την ίδια ώρα, η κυβέρνηση ανάγγελλε ότι θα απόσχει από τη (μυστική) ψηφοφορία της επομένης για τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής. Ήταν η πρώτη στα χρονικά κυβερνητική πλειοψηφία που αποχώρησε από ψηφοφορία στο κοινοβούλιο.

Όμως, στις 10 Νοεμβρίου (2008), η ΝΔ έμεινε με 151 βουλευτές, καθώς διέγραψε τον βουλευτή της Αρκαδίας, Πέτρο Τατούλη, ο οποίος δήλωσε ότι δεν επρόκειτο να παραιτηθεί από το βουλευτικό του αξίωμα.

Όλα αυτά, είχαν συνέπειες και για τα δυο κόμματα (ΝΔ και ΠΑΣΟΚ). Στις εκλογές της 7ης Ιουνίου 2009 για το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, η αποχή έφτασε στα 47,37%, με το ΠΑΣΟΚ να έρχεται πρώτο αλλά να παίρνει το 36,65% των ψήφων, έναντι 32,29% της ΝΔ, 8,35% του ΚΚΕ, 7,15% του ΛΑΟΣ, 4,70% του ΣΥΡΙΖΑ και 3,49% των Οικολόγων Πράσινων. Όμως, η δυσαρέσκεια υπέβοσκε. Η τεράστια αποχή ερμηνεύτηκε ως πρώτο βήμα για την αλλαγή πλεύσης των εκλογέων. Η φωτιά που ξέσπασε στις 22 Αυγούστου κι έκαψε πάνω από

210.000 στρέμματα στην Ανατολική Αττική ήρθε να προστεθεί στην οικονομική κρίση, την ανεργία και την ανέχεια που μάστιζε τον τόπο. Και ξαφνικά, ο σε μόνιμη ακινησία πρωθυπουργός αποφάσισε να κινήσει τις διαδικασίες για πρόωρες εκλογές, μόλις δυο χρόνια από τις προηγούμενες. Η κατακραυγή βρήκε διέξοδο να εκδηλωθεί στην κάλπη:

Στις 4 Οκτωβρίου (2009), η Νέα Δημοκρατία καταποντίστηκε, λαβαίνοντας το 33,48% των ψήφων (ιστορικό χαμηλό της παράταξης) και εκλέγοντας μόλις 91 βουλευτές. Το ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου κατήγαγε ιστορική νίκη με 43,92% (160 βουλευτές). Το ίδιο βράδυ, ο Καραμανλής παραιτήθηκε από αρχηγός του κόμματος. Την επομένη, παραιτήθηκε από βουλευτής ο Γιώργος Σουφλιάς, κύριος εισηγητής της πρόωρης προσφυγής στις κάλπες. Τα λοιπά κόμματα έλαβαν: ΚΚΕ 7,54% και 21 έδρες, ΛΑΟΣ 5,63% και 15 έδρες. ΣΥΡΙΖΑ 4,60%, και13 έδρες.

(Εικόνες, 16.9.2007) (τελευταία επεξεργασία, 10.10.2009)